

ภาวะ pH ตกฮวบ (pH crash) ในบ่อปลาคาร์ฟ: ทำไมมันเกิดตอนกลางคืน และคุณเจอตอนเช้า

h2koi.com · 2026-08-04

สรุปสั้น

- กลางวันสาหร่ายและพืชน้ำตึง CO_2 ออกจากน้ำ pH จึงขึ้น กลางคืนทุกสิ่งมีชีวิตในบ่อหายใจปล่อย CO_2 ออกมา CO_2 ละลายน้ำกลายเป็นกรดคาร์บอนิก pH จึงลง **นี่คือวงจรปกติที่เกิดทุกคืนของทุกบ่อ**
- ถ้า KH อยู่ที่ 6-10 dKH การแกว่งรอบวันนี้เหลือเพียงเศษส่วนของหนึ่งหน่วย ถ้าบัพเฟอร์หมด **ไม่มีอะไรมารั้งเลย**
- จุดต่ำสุดของ pH อยู่ราว **04:00-06:30** ซึ่งเป็นเวลาเดียวกับที่ออกซิเจนละลายน้ำต่ำสุดพอดี ปัญหาสองเรื่องมาถึงพร้อมกันเสมอ
- ในเมืองไทย ตัวจุดชนวนที่พบบ่อยที่สุดคือ **ฝน** น้ำฝนแร่ธาตุต่ำเจือจาง KH ลดต่ำกว่าเส้นใต้ในบ่ายเดียว แล้วคืนนั้นก็เอาไม่อยู่
- สิ่งที่ต้องทำทันที: **เติมอากาศให้แรงที่สุด** หยุดอาหาร แล้ววัด KH ห้ามเทสารดัน pH ขึ้นเร็ว เพราะการยก pH เร็วเปลี่ยนแอมโมเนียที่สะสมอยู่ให้กลายเป็นรูปที่เป็นพิษทันที
- การป้องกันคือการเผ่าดู **KH** ไม่ใช่การเผ่าดู pH เพราะ pH โดยธรรมชาติของมันจะไม่ขยับจนกว่าเกราะจะหมด

KH ในบ่อ	สิ่งที่เกิดกับ PH ระหว่างคืน	ผลต่อปลา
8-10 dKH (145-180 มก./ล.)	แกว่งลงเพียงเศษส่วนของหนึ่งหน่วย เช่น 7.8 ตอนเย็น เหลือ 7.5 ตอนตีห้า	ไม่รู้สึกละเลย
6 dKH (ราว 105 มก./ล.)	แกว่งลงราว 0.3-0.5 หน่วย ยังอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้	ปกติ
3-5 dKH	pH ขยับทุกคืน แกว่งลงได้เกิน 0.8 หน่วย และบางคืนมากกว่านั้น	เครียด กินน้อยลง ภูมิคุ้มกันเริ่มถอย ฝนหนักหรือการให้อาหารหนักเพียงครั้งเดียวปิดเกมได้
ต่ำกว่า 3 dKH	ไม่มีอะไรรั้ง pH ดิ่งได้เกิน 1.5 หน่วยในคืนเดียว	ภาวะ pH ตกฮวบไม่ใช่แค่ความเสี่ยง แต่เป็นเรื่องของเวลา อาจถึงตายในคืนเดียว

ถ้าจะวัดครั้งเดียวต่อวัน ในหัวดตตอนเช้ามีด ราวตีห้าถึงหกโมงเช้า ก่อนแดดจะขึ้นแรง นั่นคือค่าที่บอกความจริงว่าบ่อของคุณผ่านคืนมาอย่างไร ค่าเข้ากับค่าบ่ายต่างกันราว 0.2-0.3 หน่วยถือว่าปกติ แต่ถ้าต่างกันตั้งแต่ 1 หน่วยขึ้นไป นั่นคือสัญญาณว่าบัพเฟอร์บางเกินกว่าจะรับการแกว่งประจำคืนได้ ไม่ว่าตัวเลขเดียว ๆ จะดูสวยแค่ไหนก็ตาม

ค่านึงสำคัญกว่าค่าเป๊ะ — ผู้เลี้ยงไทยพูดกันมานานแล้วและถูกต้องทุกประการ ปลาคาร์ฟอยู่ที่ pH 7.2 หรือ 8.0 ได้สบายถ้าค่าไม่ขยับ สิ่งที่น่ากังวลคือการเพิ่มคือคำตอบว่า **อะไรทำให้มัน** คำตอบคือ KH ไม่มีค่าอื่น การไล่ปรับ pH ให้ได้เลขสวยคือการทำลายความนิ่งด้วยมือตัวเอง ส่วนการรักษา KH ไว้ที่ 6-10 dKH คือการทำให้ความนิ่งเกิดขึ้นเองโดยไม่ต้องแตะอะไรเลย